

Önskestatsminister 2022

I Sverige väljer vi parti och inte regering. Detta innebär att den person som slutligen tillträder som statsminister inte nödvändigtvis är den som har störst stöd bland väljarna. Så blev fallet efter riksdagsvalet 2022. I Valundersökningarnas förvalsundersökning har vi vid flera tillfällen ställt frågan om vem väljarna helst skulle vilja se som statsminister. Inför valet 2022 uppgav 49 procent av väljarna att de helst ville se Socialdemokraternas Magdalena Andersson som statsminister. Sedan 1991 är det bara Göran Persson och Fredrik Reinfeldt som nått en majoritet av de svarande (50 respektive 54 procent). Ulf Kristersson, som senare tillträdde som statsminister, var den näst mest nämnda kandidaten 2022, med 26 procent.

I tabellen nedan redovisar vi andelen av väljare som i Valundersökningen uppger en partiledare på frågan om vem de helst vill se som statsminister efter valet 2022. Väljare inom ett parti baserar sannolikt inte enbart sitt svar på vem de anser vara den mest kompetenta kandidaten, utan även på kandidatens faktiska chanser att bli statsminister. Exempelvis kan väljare som sympatiserar med Miljöpartiet välja att ange Magdalena Andersson som önskad regeringschef, snarare än partiets egna företrädare, eftersom hon bedöms ha större möjlighet att faktiskt tillträda posten vid en regeringsbildning. Detta strategiska val blir påtagligt när partiledare endast har ett fåtal omnämningar, till och med inom egna partiet. Partiledare som Busch, Löf, Dadgostar och Pehrson har mellan knappt två och fyra procent. Det är många inom de egna partierna som har en annan önskestatsminister än det egna partiets ledare.

Tabell 1 Väljares önskestatsminister 2022. Andel omnämningar bland samtliga och bland partiernas väljare (procent).

Parti	Nooshi Dadgostar (V)	Magdalena Andersson (S)	Märta Stenevi (MP)	Per Bolund (MP)	Annie Lööf (C)	Johan Pehrson (L)	Ulf Kristersson (M)	Ebba Busch (KD)	Jimmie Åkesson (SD)	Övriga	Summa procent	Antal svarande
Samtliga väljare 2022	1,9	48,5	0,3	0,1	2,6	1,8	26,3	4,0	12,1	2,5	100	1 208
Vänsterpartiet	25,0	72,2	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	100	72
Socialdemokraterna	0,2	96,9	0,0	0,0	0,2	0,2	1,3	0,2	0,4	0,4	100	451
Miljöpartiet	2,2	87,9	2,2	1,1	3,3	1,1	0,0	0,0	0,0	2,2	100	91
Centerpartiet	0,0	59,8	1,0	0,0	26,8	1,0	8,2	1,0	0,0	2,1	100	97
Liberalerna	0,0	23,2	0,0	0,0	4,3	17,4	46,4	5,8	0,0	2,9	100	69
Moderaterna	0,0	12,1	0,0	0,0	0,0	2,6	77,4	4,2	1,6	2,1	100	190
Kristdemokraterna	0,0	5,1	0,0	0,0	1,7	3,4	49,2	27,1	1,7	11,9	100	59
Sverigedemokraterna	0,0	8,2	0,0	0,0	0,6	0,6	28,2	5,9	54,7	1,8	100	170

Källa: Göteborgs universitet, Valforskningsprogrammet: Valundersökningen 2022, förvalsetappen.

Kommentar: Frågan lyder: "Vem skulle du helst vilja ha som statsminister i regeringen efter valet?", där de svarande fritt får ange sina svar i fritext. De vanligaste svaren i kategorin övriga personer var Fredrik Reinfeldt, Elisabeth Svantesson, Moderaternas dåvarande ekonomisk-politiska talesperson och Alternativ för Sveriges Gustav Kasselstrand. Kategorin för fördelningen av omnämningar hos respondenter som identifierar sig med övriga partier är för liten (n=9) för att kunna redovisas. Resultaten har viktats efter partiernas officiella valresultat i 2022 års val och har avrundats till närmsta tiondel. En mer detaljerad analys av svenska väljares kandidatkännedom finns i boken [Väljarna och valet 2022](#), kapitel 20 på Valforskningsprogrammets hemsida.